

ZPRÁVA O TRHU OVOCE

Vývoj cen zem. výrobců:

 Jablka Idared tř. V.....	15,90 Kč/kg
 Jablka Idared I. jak. tř.....	13,80 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Ceny zemědělských výrobců.....	2
Obchodní ceny.....	3
Spotřebitelské ceny.....	3
Informace ze zahraničních trhů.....	4
Aktuality.....	8

Komoditní zpravodajství

Ceny zemědělských výrobců

Ve 21. týdnu roku 2008 se ve srovnání s 20. týdnem propadla průměrná **cena zemědělských výrobců (CZV)** jablek odrůdy Idared třídy V o 1,10 Kč/kg na 15,90 Kč/kg, tj. o 6,6 % a v případě I. jak. třídy dokonce o 1,60 Kč/kg (tj. o 10,2 %) na 13,80 Kč/kg. Zásoby jablek jsou téměř u všech respondentů vyčerpané, v příštích týdnech se očekává úplné ukončení prodeje.

Obchodní ceny

Ve 21. týdnu roku 2008 stoupla průměrná obchodní **nákupní cena (NC)** jablek odrůdy Golden Delicious z dovozu oproti 19. týdnu o 1,40 Kč/kg (tj. o 6,8 %) na 22,- Kč/kg. Jejich obchodní **odbytová cena (OC)** se zvýšila o 2,30 Kč/kg na 27,10 Kč/kg, tj. o 9,1 %. K nárůstu průměrné OC došlo u jablek odrůdy Idared z dovozu, a to o 1,80 Kč/kg (tj. o 7,1 %) na 27,- Kč/kg. Dále se zvýšila NC modrého hroznového vína z dovozu o 4,90

Kč/kg (tj. o 14,0 %) na 39,60 Kč/kg, OC stoupla o 8,- Kč/kg na 47,80 Kč/kg, tj. o 20,2 %. Oproti 19. týdnu stoupla NC citronů, a to o 0,80 Kč/kg (tj. o 2,6 %) na 32,50 Kč/kg, jejich OC stoupla o 3,60 Kč/kg na 41,40 Kč/kg, tj. o 9,5 %. Výrazně se zvýšila průměrná NC červených grapefruitů o 4,40 Kč/kg (tj. o 27,4 %) na 20,40 Kč/kg, jejich průměrná OC stoupla o 4,- Kč/kg na 24,40 Kč/kg, tj. o 19,5 %. Ve 21. týdnu dále vzrostla průměrná NC mandarinek o 2,50 Kč/kg (tj. o 11,0 %) na 25,30 Kč/kg, OC stoupla o 3,10 Kč/kg (tj. o 11,4 %) na 30,50 Kč/kg. Průměrná NC pomerančů stoupla o 1,50 Kč/kg (tj. o 7,9 %) na 19,80 Kč/kg, jejich OC se zvýšila o 1,20 Kč/kg na 21,90 Kč/kg, tj. o 5,6 %. Za sledované období výrazně vzrostla NC ananasu, a to o 8,10 Kč/ks (tj. o 45,9 %) na 25,80 Kč/ks, jeho OC vyskočila o 7,90 Kč/ks na 29,10 Kč/ks, tj. o 37,4 %.

Informace o cenách ovoce v ČR

Ceny zemědělských výrobců ovoce

Datum zjištění ceny: 20. - 21. týden 2008

Kč/kg

Druh, odrůda	TJ	21. týden			20. týden			Změna prům. CZV 21./20. t. 2008 (%)
		min.	max.	průměr	min.	max.	průměr	
Jablka Gloster	V.			*	15,50	16,50	16,00	.
Golden Delicious	V.			*	14,50	23,00	17,10	.
	I.			*	12,00	21,00	16,20	.
Idared	V.	15,50	16,50	15,90	15,50	21,00	17,00	- 6,6
	I.	12,50	15,00	13,80	12,50	19,00	15,40	- 10,2
Jonagold	V.			*	15,50	24,00	17,60	.
	I.			*	14,00	22,00	16,60	.

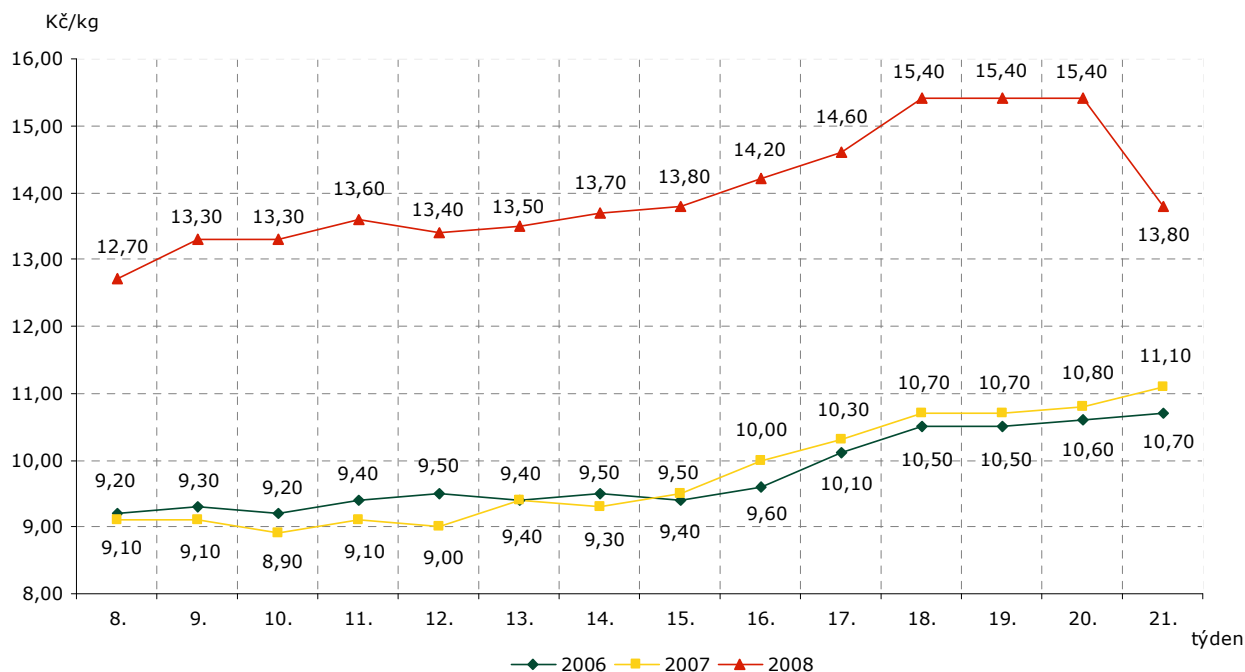
Poznámka: Ceny zemědělských výrobců jsou uváděny bez dopravy a DPH. * = neuvedeno (méně než tři údaje), . = údaj nebyl v předchozím období k dispozici.
Pramen: Podle údajů OU ČR zpracoval TIS ČR SZIF

Porovnání průměrných CZV jablek odrůdy Idared I. jak. třídy

Kč/kg

rok/týden	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.
2007	9,10	9,10	8,90	9,10	9,00	9,40	9,30	9,50	10,00	10,30	10,70	10,70	10,80	11,10
2008	12,70	13,30	13,30	13,60	13,40	13,50	13,70	13,80	14,20	14,60	15,40	15,40	15,40	13,80
% 08/07	139,6	146,2	149,4	149,5	148,9	143,6	147,3	145,3	142,0	141,7	143,9	143,9	142,6	124,3

Pramen: TIS ČR SZIF

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce I. jakostní třídy

Datum zjištění ceny: 21. týden 2008

Kč/kg

Druh ovoce Odrůda	Nákupní cena				Odbytová cena			
	min.	max.	průměr	±21/19	min.	max.	průměr	±21/19
Jablka Golden Delicious D	18,00	27,00	22,00	+ 1,40	23,40	31,90	27,10	+ 2,30
Idared T			*		19,90	25,50	23,50	.
Idared D	21,00	24,50	22,80	.	25,20	28,90	27,00	+ 1,80
Jonagored D			*		22,00	32,80	27,00	.
Nektarinky D	43,00	47,00	44,50	.	50,00	69,80	56,60	.
Broskve D	34,00	41,90	38,60	.	45,80	53,30	48,90	.
Meruňky	42,00	50,20	45,20	.	49,70	58,90	53,20	.
Hrušky D	23,50	27,70	25,90	- 0,30	29,40	35,50	32,00	- 0,50
Vinné hrozny bílé	33,00	47,60	37,00	+ 0,70	36,50	55,90	44,30	+ 0,50
Vinné hrozny modré	35,90	46,00	39,60	+ 4,90	39,90	53,90	47,80	+ 8,00
Banány	11,40	21,10	17,70	- 0,00	17,30	24,90	21,80	- 0,30
Citrony	25,40	46,00	32,50	+ 0,80	30,50	53,90	41,40	+ 3,60
Grapefruity bílé	14,50	16,50	15,70	+ 0,60	19,10	21,00	19,80	+ 0,00
Grapefruity červené	16,90	24,50	20,40	+ 4,40	18,40	28,90	24,40	+ 4,00
Mandarinky	22,00	30,20	25,30	+ 2,50	24,50	35,40	30,50	+ 3,10
Pomeranče	16,50	23,60	19,80	+ 1,50	14,00	27,90	21,90	+ 1,20
Ananas (ks)	16,50	50,20	25,80	+ 8,10	17,90	58,90	29,10	+ 7,90
Kiwi volné	33,00	45,00	39,90	+ 0,00	45,90	53,10	49,50	+ 1,00
Mango (ks)	14,00	16,60	15,00	.	16,80	22,20	19,50	.

Poznámka: Nákupní cena = cena zboží fco rampa velkoobchodu bez DPH, Odbytová cena (OC) = cena, za kterou je zboží odebráno ve skladě, tj. bez dopravy a bez DPH. * = neuvedeno (méně než tři údaje), D = dovoz, T = tuzemské, . = údaj nebyl v předchozím období k dispozici.

Pramen: TIS ČR SZIF

Vývoj spotřebitelských cen vybraných druhů ovoce v roce 2008

Kč/kg

Druh/týden	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
Jablka	29,50	30,81	31,33	31,57	30,81	30,90	32,06	32,31	33,40	33,91	35,49	35,91	34,94
Banány	34,06	35,39	35,39	35,07	35,39	36,46	37,91	35,89	36,78	34,67	33,01	31,33	30,90
Pomeranče	27,30	27,59	27,92	27,77	27,59	29,15	29,26	29,46	29,54	30,37	31,12	31,89	31,62

Poznámka: Spotřebitelské ceny v týdenních šetřeních jsou zjišťovány u malého souboru prodejen. Uváděné ceny mají orientační charakter, - = údaj nebyl k dispozici.

Pramen: ČSÚ

Informace ze zahraničních trhů

Obchodní ceny ovoce ve vybraných tržnicích v Polsku

Datum zjištění ceny: 13.5. - 15.5.2008

PLN/kg

Druh ovoce	Bronisze	Lublin	Poznań	Samdomierz
	15.5.	13.5.	15.5.	15.5.
Jablka Alwa	2,80 - 4,00	2,00 - 3,00	-	-
Gala	2,50 - 3,50	-	2,00 - 2,67	-
Gloster	2,50 - 3,30	2,33 - 3,20	2,67 - 3,00	-
Golden	2,50 - 3,50	-	3,00 - 3,33	-
Idared	-	2,33 - 3,00	-	1,80 - 2,50
Jonagored	2,50 - 3,30	-	2,67 - 3,00	-
Ligol	2,50 - 3,75	2,67 - 3,33	3,00 - 3,33	-
Šampion	2,50 - 3,50	2,33 - 3,33	3,00 - 3,67	-
Hrušky	2,50 - 4,00	-	3,00 - 4,00	-
Jahody	11,00 - 15,00	-	18,00 - 20,00	14,00 - 15,00
Citrony D	7,00 - 8,50	7,80 - 9,00	7,00 - 7,50	6,00 - 8,00
Mandarinky D	4,30 - 6,00	4,00 - 5,00	4,50 - 5,00	4,00 - 5,00
Pomeranče D	3,20 - 4,50	3,30 - 4,00	3,40 - 3,80	3,50 - 4,00

Poznámka: - = údaj není k dispozici.

Pramen: Biuletyn Informacyjny - Rynek owoców i warzyw

Ceny ovoce na Slovensku

Datum zjištění ceny: 12.5. - 14.5. 2008

SKK/kg

Druh ovoce Odrůda	Ceny od producentů			Odbytové ceny z velkoobchodu		
	cenové rozpětí	průměr	±20./18. t.	cenové rozpětí	průměr	±20./18. t.
Jablka D						
Gala	-	-	-	27,90 - 36,00	31,93	+ 2,97
Golden Delicious	-	-	-	26,90 - 36,00	31,34	+ 2,04
Idared	-	-	-	27,50 - 36,00	30,10	+ 2,26
Hrušky D	-	-	-	19,90 - 45,00	35,85	- 0,12
Hrozny stolní bílé D	-	-	-	39,90 - 69,00	53,51	+ 0,16
Broskve D	-	-	-	44,90 - 65,00	55,20	.
Citrony	-	-	-	36,00 - 47,90	41,13	+ 0,37
Grapefruity bílé	-	-	-	15,90 - 33,00	24,34	- 0,20
Mandarinky	-	-	-	27,90 - 42,00	34,88	+ 1,70
Pomeranče	-	-	-	18,50 - 35,00	27,35	+ 1,82
Ananas (ks)	-	-	-	19,90 - 49,90	31,46	- 5,13
Banány	-	-	-	22,00 - 26,90	24,01	- 3,75
Kiwi košík	-	-	-	47,90 - 63,90	53,97	+ 10,49

Poznámka: - = údaj není k dispozici, . = údaj nebyl v předchozím období k dispozici.

Pramen: ATIS, Agrárne trhové informácie Slovenska

Cena hrušek je stabilní

Ve 20. týdně 2008 se odbytové ceny jablek z dovozu zvýšily. Jablka I. jak. třídy odrůd Braeburn, Fuji, Gala, Granny Smirth, Golden Delicious, Idared, Jonagold, Jonagored a Šampion se ve velkoobchodech prodávala v cenách od 25,90 Sk/kg do 43,90 Sk/kg. U odrůdy Gala průměrná odbytová cena vzrostla o 10,2 % na 31,93 Sk/kg a u odrůdy Idared stoupla o 8,1 % na 30,10 Sk/kg. Nejméně, o 7,0 % na 31,34 Sk/kg, se zvýšila cena jablek Golden Delicious. Ostatní zimní jablka s průměrem větším než 70 mm se prodávala v průměru o 8,7 % draž než v 18. týdně (32,76 Sk/kg). Průměrná odbytová cena hrušek je již deset týdnů stabilní (35,85 Sk/kg).

V případě hroznového vína byly zaznamenány pouze mírné změny cen. Průměrná cena bílého

hroznového vína se ustálila na 53,51 Sk/kg. Odbytová cena modrého hroznového vína klesla o 2,4 % na 53,77 Sk/kg a cena červeného hroznového vína se snížila pouze o 1,1 % na 58,47 Sk/kg.

Ceny citrusových plodů v porovnání s 18. týdnem tohoto roku kromě bílých grapefruitů (- 0,8 % na 24,34 Sk/kg) stouply v rozmezí od 0,9 % u citronů (41,13 Sk/kg) po 11,8 % u červených grapefruitů (28,10 Sk/kg). Průměrná cena pomerančů se zvýšila o 7,2 % na 27,35 Sk/kg a mandarinek o 5,1 % na 34,88 Sk/kg.

V porovnání s 18. týdnem průměrná cena banánů opět výrazně poklesla o 13,5 % na 24,01 Sk/kg.

Odbytová cena kiwi balených v košíku vyskočila o 24,1 % na 53,97 Sk/kg.

Pramen: ATIS – Správa o trhu s ovocím a zeleninou

Obchodní ceny ovoce v Maďarsku

Datum zjištění ceny: 21. týden (k 21.5.2008)

HUF/kg

Druh, odrůda	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged
Jablka Golden	220	300	280	320
Idared	220	300	275	320
Jonagold	220	300	275	-
Starking	220	-	300	-
Jahody	550	600	800	-

Poznámka: Producentские ceny maďarského ovoce na velkoobchodních trzích, - = údaj není k dispozici.

Pramen: AKII, Agrárgazdasági Kutat és Informatikai Intézet

Přehled cen ovoce v Chorvatsku

Datum zjištění ceny: 12.5. - 18.5.2008 (20. týden)

HRK/kg

Druh ovoce	Velkoobchod			Tržiště			Prodejny		
	min.	max.	průměr	min.	max.	průměr	min.	max.	průměr
Jablka Idared	6,00	10,00	7,64	4,00	18,00	8,76	5,49	12,99	10,32
Jonagold	5,50	12,00	8,20	5,00	15,00	9,60	7,99	12,99	11,29
Golden Delicious	7,00	11,00	8,75	5,00	15,00	10,15	11,00	14,99	12,38
Granny Smith	6,00	16,00	11,43	6,00	18,00	12,21	9,00	18,99	14,05
Jahody	10,00	22,00	16,25	15,00	30,00	23,06	14,99	28,90	21,85
Broskve	19,50	24,00	21,10	15,00	35,00	25,83	17,49	34,99	24,51
Hrušky	9,00	17,20	12,84	8,00	25,00	16,44	7,99	18,99	14,59
Meruňky	23,00	25,00	24,50	20,00	40,00	31,86	20,00	26,90	23,13
Stolní hrozný bílé	17,00	28,00	22,59	20,00	40,00	30,23	14,99	29,99	22,35
Třešně	15,00	20,00	18,00	14,00	35,00	23,54	19,90	24,99	21,63
Grapefruity	7,00	11,00	8,65	8,00	16,00	12,24	6,99	12,99	10,54
Pomeranče	5,00	10,00	7,18	5,00	15,00	10,58	5,99	12,00	9,42
Citrony	8,00	17,00	13,23	8,00	20,00	14,86	10,00	16,99	14,74

Poznámka: - = údaj není k dispozici.

Pramen: TISUP, Tržištni informacijski sustav u poljoprivredi - Tržište voća i povrća

Obchodní ceny ovoce ve vybraných tržnicích SRN

Datum zjištění ceny: 7.5.2008

EUR/MJ

Druh ovoce	Země původu	MJ	Hamburk	Mnichov	Berlín	Frankfurt
Jablka Braeburn 70/90 mm	Německo	100 kg	95 - 95	85 - 95	80 - 95	85 - 100
Elstar 70/90 mm	Německo	100 kg	80 - 90	85 - 95	80 - 95	80 - 90
Golden Delicious 70 - 80 mm	Německo	100 kg	-	75 - 85	70 - 85	70 - 80
Jonagold 70/90 mm	Německo	100 kg	68 - 75	85 - 95	70 - 85	70 - 85
Jonagored 70/90 mm	Německo	100 kg	72 - 78	85 - 95	70 - 85	70 - 80
Jahody 25 mm +	Německo	100 kg	560 - 640	600 - 700	540 - 600	580 - 680
Hrušky Ab. Fetel	Chile	100 kg	-	160 - 200	150 - 175	160 - 210
Broskve A	Španělsko	100 kg	225 - 250	220 - 300	280 - 360	290 - 400
Meruňky	Španělsko	100 kg	200 - 300	250 - 350	280 - 340	260 - 420
Vinné hrozny Red Globe	JAR	4,5 kg	-	8 - 9	7 - 8,5	8 - 9,5
Citrony	Španělsko	15 kg	30 - 31,5	30 - 33	28 - 31	27 - 30,5
Grapefruity červené	Izrael	15 kg	14 - 15	12 - 16	12 - 16	12 - 16
Pomeranče Valencia Late	Španělsko	15 kg	9 - 19	12 - 16	-	13 - 14

Poznámka: - = údaj není k dispozici.

Pramen: ZMP - Obst und Gemüse

Ceny zemědělských výrobců ovoce ve Španělsku

EUR/kg

Druh ovoce	Producenti			Velkoobchod			Prodejny		
	19. týden	20. týden	± %	19. týden	20. týden	± %	19. týden	20. týden	± %
Banány	0,12	0,12	0,00	1,00	0,92	- 8,00	1,83	1,80	- 1,64
Citrony	0,75	0,80	+ 6,67	1,32	1,38	+ 4,55	1,90	1,93	+ 1,58
Klementýnky	-	-	-	0,85	0,80	- 5,88	1,85	1,85	0,00
Pomeranče	0,37	0,38	+ 2,70	0,69	0,78	+ 13,04	1,44	1,47	+ 2,08
Hrušky	0,45	0,45	0,00	1,15	1,14	- 0,87	1,84	1,86	+ 1,09
Jablka	0,47	0,47	0,00	0,80	0,81	+ 1,25	1,74	1,74	0,00

Poznámka: - = údaj není k dispozici.

Pramen: M.A.P.A., Observatorio de precios: origen-destino en alimentación

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce v Itálii

EUR/kg

Druh ovoce	Týden		± %
	12.5. - 18.5.2008	5.5. - 11.5.2008	
Citrony	0,62	0,62	0,00
Hrušky	0,85	0,90	- 5,12
Kiwi	1,24	1,27	- 2,67
Jablka	0,78	0,78	0,00
Jahody	1,74	2,13	- 18,30
Pomeranče	0,23	0,22	+ 4,84

Pramen: ISMEA, Servizi per il Mercato Agricolo Alimentare

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce ve Velké Británii - tržnice New Covent Garden

Datum zjištění ceny: 13.5.2008

USD/MJ

Druh, odrůda	Země původu	MJ	Průměrná cena
Jablka Golden Delicious	Holandsko	1 kg	1,65
Jonagold	Holandsko	1 kg	1,56
Hrušky Packham Triumph	Chile	1 kg	1,85
Broskve	Španělsko	1 kg	2,70
Citrony	Španělsko	1 kg	2,43
Jahody (500 g)	Itálie	1 ks	2,53
Pomeranče	Španělsko	1 kg	1,37
Švestky	Chile	1 kg	4,77
Třešně	Španělsko	1 kg	5,64
Vinné hrozny Red Globe	Chile	1 kg	3,57

Pramen: USDA – Fruit and Vegetable Market News

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce v Nizozemí - tržnice Rotterdam

Datum zjištění ceny: 16.5. 2008

USD/MJ

Druh, odrůda	Země původu	MJ	Průměrná cena
Jablka Braeburn	Francie	18 kg	20,11
Golden Delicious	JAR	18 kg	25,13
Hrušky Packham Triumph	JAR	12,5 kg	18,56
Vinné hrozny Thompson bez pecek	Chile	4,5 kg	11,60
Citrony	Argentina	18 kg	50,26
Grapefruity Star Ruby	JAR	17 kg	25,13
Kiwi	Chile	10 kg	23,78
Pomeranče Valencia	Španělsko	15 kg	21,27

Pramen: USDA – Fruit and Vegetable Market News

Obchodní ceny ovoce I. jakostní třídy ve Francii – tržnice v Paříži

Datum zjištění ceny: 15.5.2008

USD/MJ

Druh zeleniny	Země původu	MJ	Průměrná cena
Jablka Golden Delicious 70 - 75 mm	Francie	kg	1,47
Pink Lady 75 - 80 mm	Francie	kg	3,09
Hrušky Konference 70 - 75 mm	Holandsko	kg	2,24
Broskve A	Španělsko	kg	3,09
Jahody	Španělsko	kg	2,78
Třešně 24 mm	Francie	kg	6,96
Pomeranče Late Navel	Španělsko	kg	1,55

Pramen : USDA – Fruit and Vegetables Market News

Britský expert varuje před rezistentním obalečem jablečným

Britský entomolog potvrdil zvyšování rizika rezistence obaleče jablečného vůči hlavní skupině chemických pesticidů. Tento škůdce se již stal velkým problémem v oblastech pěstování jablek ve střední a jižní Evropě.

Riziko, že se obaleč jablečný (*Cydia pomonella*) stává rezistentní vůči hlavní skupině chemických pesticidů, se zvyšuje. Souvisí to také s globálním oteplováním. Na výročním dni britské asociace pěstitelů ovoce British Independent Fruit Growers' Association (BIGFA) v Kentu to v lednu 2008 potvrdil přední britský entomolog Dr. Jerry Cross z britského výzkumného centra East Malling Research. Sdělil, že obaleč jablečný se již stal velkým problémem v oblastech pěstování jablek ve střední a jižní Evropě, což činí časté postřikování nezbytným. Jestliže se vyskytne rezistence, velmi málo přípravků funguje účinně, proto je nutné použít nechemické metody ochrany. To zvyšuje náklady pěstitelů, a proto je důležité zabránit vzniku rezistence používáním integrované ochrany. To zahrnuje integraci používání jednosložkových insekticidů s používáním přípravků biologické ochrany, u níž je vývoj rezistence velmi nepravděpodobný. Jeden nový, hostitelsky specifický a bezpečný, je biologický insekticid -

granulovirus CyD-X, patogen obaleče jablečného. U něho je výhodné, že infikované larvy, které přežívají zimu, mohou zavést infekci příští jaro a tím ji přenést z jedné pěstební sezóny do druhé. Ale virus působí pomalu a mohou se vyskytnout povrchová poškození ovoce předtím, než larvy uhynou. Ale tam, kde se vyskytují průměrné až vysoké invaze obaleče, není rozumné se spoléhat pouze na něj. Lze použít také entomopatogenní hlístici, která, aby účinně působila, musí být aplikována během srážek. Snadnější je používání systému autokonfuzních lapáků Exosex instalovaných v počtu 25 lapáků/ha. Samečci obaleče vstupující do lapáků se obalí samičím feromonem. Tento systém je velmi účinný proti nízkým populacím obaleče. Za posledních deset let se druhé generace obaleče staly odolnější. Aktivují se v srpnu a jsou mnohem škodlivější než první generace vyskytující se v červnu. Jablka jsou mnohem více citlivá ke škodám, když jsou zralá, protože jsou měkčí. To je další důvod, proč je druhá generace větším problémem. To se týká obzvláště raných odrůd. Entomolog Cross sdělil, že dává přednost Bi-sex návnadám oproti feromonovým lapákům pro monitorování počtu obaleče jablečného, protože ty vylučují zbytečné postřikování.

Pramen: www.agronavigator.cz, 18.5.2008

EU uvažuje o zrušení norem na „zakřivené“ banány

Evropská unie by mohla přijít o jeden ze symbolů norem, které jsou terčem časté kritiky. Jedná se o standardy upravující kvalitu jakostních banánů - podle nich nesmí být „znetvořené ani anomálně zakřivené“. Kritici EU „zákaz zakřivených banánů“ v minulosti využili v protievropských kampaních. Evropská komise nyní uvažuje o zrušení těchto standardů. Nejde přitom pouze o banány, ale také o okurky či mrkev. Nikdo přitom „pokřivenou“ zeleninu nezakazoval, nemohla se ale „prodávat ve výběrové jakostní třídě“.

Zrušení ovšem nebude tak snadné, některé státy jsou spíše pro zachování předpisu. Obávají se, že

zrušení norem by vedlo k podstatnému zhoršení kvality nabízených zemědělských produktů na pultech obchodů. Otázka rušení norem pro kvalitu ovoce a zeleniny bylo i jedním z bodů včerejšího zasedání ministrů zemědělství Evropské unie.

„Nevím jestli si vzpomenete jaká situace nastala před osmi lety, kdy se najednou v obchodech objevily méně kvalitní potraviny, co se týče ovoce a zeleniny. Tomuhle jsme chtěli zabránit,“ řekl během jednání ministrů náměstek českého ministra Stanislav Kozák.

Pramen: Mladá fronta Dnes, 20.5.2008

Pěstitelé banánů vytáhli do boje proti odpadům

Pěstitelé banánů v Jižní a Střední Americe se přidali k boji proti záplavě plastového odpadu. Začali recyklovat igelitové tašky, jimiž zakrývají banánové plody, píše na svých internetových stránkách National Geographic.

Až dosud přitom pěstování banánů platilo za odvětví, které životnímu prostředí nijak neprospívá.

Kvůli plantážím totiž dochází ke kácení deštných pralesů. Rostliny se navíc musí ošetřovat velkým množstvím pesticidů a herbicidů.

Ve snaze ochránit plody před chemickým postřikem pěstitelé tradičně obalují pučící banánové trsy použitými igelitkami. Odhozené tašky pokryté chemickým postřikem pak vítr často zanechá k řece

nebo k jiným vodním zdrojům, které se chemikáliemi znečistí.

Počáteční nedůvěra okolí

Kostarická univerzita Earth, která vlastní plantáž o rozloze přes 240 hektarů a která ročně vypěstuje kolem 18 milionů kilogramů banánů, se rozhodla igelitové tašky recyklovat.

„Když jsme s recyklací začali, lidé se nám smáli a říkali, že se to tak nemůže dělat,“ říká Panfilo Tabora, profesor kostarické univerzity, který vede kurzy organického zemědělství.

Postup kostarické univerzity už ale přejímají i jiní pěstitelé v oblasti. Jeden z největších producentů banánů, Dole Food Company, ročně recykluje přibližně 1 900 tun plastu.

Redukce chemických postřiků

Snahy jiho a středoamerických pěstitelů banánů ale recyklací igelitových tašek nekončí.

Dělníci na plantážích trpí v důsledku hojného používání pesticidů a herbicidů vážnými nemocemi jako například sterilitou a rakovinou. A i s tím chtějí firmy něco dělat.

Michael Besancon, prezident Jihopacifické divize společnosti Whole Foods Market, tvrdí: Snahou společností pěstujících banány by mělo být dosažení udržitelnosti. A to neznamená pouze redukci používání chemikálií, ale i poskytování dobrých mezd a pracovních podmínek farmářům.

„Když zredukujete objem pesticidů, které se dostanou do vodních zdrojů, uděláte velice dobrou věc,“ řekl Besancon.

Pramen: www.agris.cz, 12.5.2008

České biopotraviny válčují dovoz

Více než polovina biopotravin se do ČR dováží. Přitom jsou domácí potraviny ekologičtější a výrazně levnější a Česko by mohlo být soběstačné.

Čeští spotřebitelé stále více přicházejí na chuť biopotravinám. Podle agentury Greenmarketing dosáhl v roce 2006 maloobchodní obrát 760 milionů Kč a oproti roku 2005 vzrostl o 49 %. Český trh s biopotravinami je jedním z nejrychleji rostoucích v Evropě. Tento optimismus má však své stinné stránky. Více než polovina, celkem 62 % produktů, byla z dovozu, nejčastěji z Německa a Rakouska, ale výjimkou nebyla ani jablka z Nového Zélandu nebo cibule z Argentiny.

Dovoz zahraničních biopotravin přitom roste, byť by Česko bylo schopné být v bio produkci do značné míry soběstačné. „Troufáme si odhadovat, že kromě potravin vyrobených ze surovin, jejichž produkce není, vzhledem ke klimatickým podmínkám možná, by bylo možné v ČR vyrábět v bio kvalitě téměř cokoli,“ je přesvědčena Kateřina Čapounová ze Svazu ekologických zemědělců PRO-BIO. Přesto obchodní řetězce nabízejí zahraniční biopotraviny místo domácích. Podle průzkumu svazu tvoří zahraniční biopotraviny polovinu až čtyři pětiny prodávaných bio výrobků.

„V obchodech najdete řadu speciálních chuťovek, kterými doplníte jídelníček, což je jistě skvělé. Ale huře z bio zboží, a zvláště pak z českého, uvaříte obyčejnou večeři,“ říká Vojtěch Kotecký z Hnutí Duha, které se snaží o zvýšení české bio produkce potravin. V současné době český bio trh nabízí zejména mléčné produkty, z kravského i koziho mléka, zeleninu, ovoce, bylinky, pečivo, vybrané druhy obilovin a luštěnin, čaje, vína, med a maso.

Paradoxně na trhu chybí v Česku tradiční obiloviny jako pohanka nebo proso. „Ty se z environmentálního hlediska nepochopitelně dovážejí a nejčastěji z Číny,“ přiznává Čapounová. Velmi

špatně se bude spotřebiteli hledat také maso a výrobky z něj v bio kvalitě. Zatímco farem produkujících hovězí je hned několik, oficiálně české bio kuřecí nabízí jen jedna firma, stejná je situace u vepřového. „To je o to zvláštnější, že mezi registrovanými ekozemědělci je celá řada chovatelů vepřů, kuřat, krůt, hus, králíků i jehňat, nicméně jejich maso se na stůl českých spotřebitelů bohužel nedostane,“ dodává Čapounová. České maso tak často končí v zahraničí, kde jej zemědělci prodají za výhodnějších podmínek.

Cestu ke spotřebiteli mohou zkomplikovat samotné obchodní řetězce, například tím, že trvají na centrálním zásobování svých prodejen. „Vedli jsme jednání o dodávání našeho hovězího jednomu obchodnímu řetězci, avšak neúspěšně. Podmínkou bylo, abychom dodávali maso od nás ze severní Moravy do centrálního skladu v Praze, čímž by se ale ztratil ekologický efekt produkce,“ říká Jiří Vavřík, jednatel společnosti Moravan Petřvald, která nabízí hovězí maso v bio kvalitě.

Málo masokombinátů, málo šunky

Také ministerstvo zemědělství (Mze) přiznává nedostatek masných výrobků, ovoce, zeleniny a olejů. „Dnes už přestává být pomalu problém porážka zvířat, certifikovaných míst na porážku již začíná být dostatek. Proto se také rozšiřuje nabídka bio masa. Zatím ale není dostatek vyroben konečných masných výrobků jako jsou uzeniny,“ tvrdí Ing. Martin Leibl, Ph.D., vedoucí oddělení environmentální politiky Mze.

Pěstování bio zeleniny naráží na fakt, že její produkce bez chemie je velmi náročná a vyžaduje ruční práci, stejný problém je u pěstování bio olejin. Nedostatek ovoce je zapříčiněn malým množstvím produkčních ekosadů. „Řada ekosadů plní spíše funkci z hlediska údržby krajiny,“ dodává Leibl.

Mze přitom nabízí ekozemědělcům dotace, které se pohybují od 71 do 849 Eur za ha a rok. Nejvíce dotované jsou přitom tzv. trvalé kultury mezi něž patří vinohrady a právě ovocné sady. „V prvním kole podávání projektů byly výrobcům biopotravin schváleny projekty v celkové hodnotě 211 mil. Kč. Druhé kolo bude vyhlášeno teď v červnu,“ popisuje Leibl.

České = ekologičtější a levnější

Pro české biopotraviny hraje jednoznačně cena, jsou výrazně levnější než zahraniční. „Například bio bílý jogurt, ten český koupíte průměrně za 11,- Kč, průměrná cena bio bílého jogurtu zahraniční značky se pohybuje kolem 20,- Kč,“ říká Iva Buriánková, majitelka malo a velkoobchodu s bio potravinami Biotop. Do českých bio potravin se totiž nepromítají náklady na dopravu a ani zisk dovozců.

Navíc podle Buriánkové české biopotraviny nejsou anonymní. „Když víte, z jaké ekofarmy daná biopotravina pochází, když osobně znáte ekofarmáře, který ji pro Vás vypěstoval nebo jste na ekofarmě osobně byli a přímo si pro bioprodukty dojedete, přistupujete k nim jinak než k běžným

potravinám, které jste si nakoupili ve velkém neosobním supermarketu a při jejich konzumaci si vlastně uvědomíte, že ani nevíte, kde byly vyrobené,“ dodává.

Základním principem ekologického zemědělství je vyrábět potraviny s minimálním dopadem na životní prostředí a čerpání energie. Biopotraviny z dovozu se ale naopak stávají ekologicky nešetrné. „Projede-li potravinu a její suroviny na své cestě od producenta ke spotřebiteli celý svět jsou potom veškeré úspory získané šetrným vypěstováním a zpracováním „kompenzovány“ energetickým vkladem do dálkové i místní nákladní dopravy a jejími negativními dopady,“ vysvětluje Čapounová.

Naopak domácí biopotraviny podle ekologů pomáhají zdravějšímu zemědělství v české krajině. „Raketově rostoucí poptávka po biopotravinách je pro české zemědělce, český venkov i českou krajinu velkou příležitostí,“ je přesvědčen Kotecký z Hnutí Duha. Podle něj větší produkce biopotravin napomůže snížit zatížení krajiny pesticidy a průmyslovými hnojivy a zároveň zlepší přístup k domácím zvířatům.

Pramen: www.ihned.cz, 5.5.2008

Kurzy devizového trhu - Česká národní banka - platnost od 21. 5. 2008

100 SKK - 80,379 Kč
1 EUR - 25,090 Kč

1 PLN - 7,399 Kč
1 HRK - 3,462 Kč

1 USD - 15,928 Kč
100 HUF - 10,305 Kč

Vydavatel

TIS^{CR} SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného oddělení
agrární informatiky
tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: tomas.materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Anna Mandelíčková

tel.: 222 871 428
fax: 222 871 536
e-mail: anna.mandelickova@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS^{CR} SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS^{CR} SZIF.